

KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ ve SİNAİ MÜLKİYET HAKLARININ YÖNETİMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanaklar ve Tanımlar

Madde 1 – Amaç

Bu yönergenin amacı, Kadir Has Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar sonucunda ortaya çıkan her türlü fikrî ve sınai hakkın korunması, mülkiyet haklarının belirlenmesi, geliştirilmesi, paylaşılması, lisanslanması, ticarileştirilmesi ile ilgili temel ilkeleri belirlemek ve bu konudaki faaliyetler ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Madde 2 - Kapsam

Bu yönerge, Kadir Has Üniversitesi bünyesinde tam zamanlı ya da yarı zamanlı olarak çalışan öğretim elemanlarını, yarı zamanlı dahil herhangi bir statüde Üniversite’de çalışan personeli ve Kadir Has Üniversitesi lisans ve lisans üstü öğrencileri ile doktora öncesi ve sonrası araştırmacıları kapsar.

Madde 3 - Dayanaklar

Bu Yönerge; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa, 10/1/2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa, 6/11/1981 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa, 24/4/2017 tarihli ve 30047 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğe ve 29/09/2017 tarihli ve 30195 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmeliğe, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa, 5147 sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Madde 4 - Tanımlar

Bu Yönergede geçen;

- a) **Anlaşılabilir Patent Ofisi Havuzu (APOH):** Üniversite ile hizmet sözleşmesi olan uzmanlık alanlarına göre seçilmiş patent ofislerinden oluşan havuzunu,
- b) **Araştırmacı:** Herhangi bir karşılık almalarına bakılmaksızın fikri ürün meydana getirmek üzere, Üniversite kaynaklarını kullanan ve Üniversite’de akademik veya idari bir görev yapan ya da öğrenim gören, dış destekleyiciler ve bağışçılar tarafından finanse edilenler de dâhil olmak üzere başka bir şekilde Üniversite tarafından yürütülen, katkı verilen, Üniversite kaynaklarının kullanıldığı veya kullanılmadığı her türlü proje ve çalışmaya katılan, Üniversite’nin Yükseköğretim Kanunu ile tanımlanan öğretim elemanları, lisans, lisansüstü öğrencileri, değişim programları öğrencileri ve stajyerler de dâhil tüm Üniversite öğrencilerini, sözleşmeli ve daimi kadrolu çalışanları ve uzman personel dâhil Üniversite tarafından tam ya da yarı zamanlı olarak istihdam edilen kişileri, geçici görevli, onursal görevliler, emekli personel de dâhil her türlü konuk öğretim elemanlarını,
- c) **Başvuru Sahibi:** İşbu Yönergeye göre Serbest Buluş dışında kalan tüm buluşlar için tescil başvurularını yapan Üniversite’yi,

- d) **Buluş Bildirim Formu (BBF):** Ortaya çıkartılan buluşa dair buluş ve buluş sahibine ait bilgilerin bulunduğu ve gerekiyorsa çizimleri içeren sınai mülkiyet koruması başvuru sürecini başlatan, TTO' ya resmi buluş bildiriminin yapıldığı formu,
- e) **Fikri Ürün:** Bir biçim verilerek ifade edilmiş fikirleri,
- f) **Fikri Mülkiyet Hakları:** Patent, faydalı model, tasarım, entegre devre topoğrafyaları, bilgisayar programları, telif hakları, veri tabanları, ölçme-değerlendirme araçları, eğitim programları, know-how, ticari sırlar, biyoteknolojik buluşlar, yeni bitki çeşitlerine yönelik ıslahçı hakları dâhil olmak üzere vb. her türlü fikri ürünler üzerindeki hakları,
- g) **Fikri ve Sınai Mülkiyet Kurulu (FSMK):** Kadir Has Üniversitesi Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları Kurulunu,
- h) **Gizlilik Sözleşmesi (GS):** Üniversite bünyesinde yer alan öğretim elemanları, öğrenciler ve stajyerler ile idari personel tarafından ortaya çıkacak buluş, tasarım veya elde edilecek bilgilerin gizliliğinin korunması konusunda koşul ve sorumlulukları barındıran, hizmet sunulan taraflar arasında imzalanan sözleşmeyi,
- i) **Hizmet buluşu:** Çalışanın ve öğretim elemanının, Üniversite'de yükümlü olduğu faaliyeti gereği gerçekleştirdiği veya Üniversite'nin faaliyet gösterdiği alanlar içinde, büyük ölçüde Üniversite'nin deneyim ve çalışmalarına dayanarak ve/veya Üniversite'nin kaynaklarını kullanarak, iş ilişkisi sırasında yaptığı buluşları,
- j) **İnhisari Lisans Sözleşmesi (İLS):** Tek bir kişi/kuruma lisans hakkının verilmesini sağlayan sözleşmeyi,
- k) **İnhisari Olmayan Lisans Sözleşmesi (İOLS):** Patent üzerinde Başvuru Sahibinin hakkı devam etmek üzere birden fazla kişi/kuruma kullanım hakkı verilmesini sağlayan sözleşmeyi,
- l) **Lisans Sözleşmesi (LS):** Lisans verenin belli bir bedel karşılığında lisans alana kullanma yetkisi verdiği iki taraflı sözleşmeyi,
- m) **Ortak Patent Sözleşmesi:** Buluş sahiplerinin farklı kurumlara bağlı araştırmacılar olması halinde, bu kurumlar arasında patent tescil sürecine dair hak ve yükümlülükleri düzenlemek amacıyla imzalanacak sözleşmeyi,
- n) **Serbest Buluş:** Hizmet buluşlarının dışında kalan buluşları,
- o) **Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Gelir Paylaşım Sözleşmesi (GPS):** Üniversite ile buluşun ortaya çıkmasında katkı sağlayan buluş sahipleri veya tasarımcılar arasında akdedilen ve buluşun veya tasarımın ticarileştirilmesinden elde edilecek olan gelirin paylaşımına dair hususları düzenleyen sözleşmeyi,
- p) **Sicil:** Patent, faydalı model veya tasarım hakları ile ilgili bilgilerin yer aldığı kayıt ortamını,
- q) **Tasarım Başvuru Formu (TBF) :** Fikri mülkiyet hakkı alınmak istenen tasarım ve tasarımcıya ait bilgileri ve çizimleri içeren tasarım tescil başvuru sürecini başlatan, TTO' ya resmi tasarım tescil bildiriminin yapıldığı formu,
- r) **Teknoloji Transferi/Ticarileştirme:** Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının, devir, lisans, start-up, spin-off şirketi (Mevcut bir şirketin TTK anlamında veya TTK anlamında olmasa dahi ortaklık ve/veya yönetim yapısı bakımından bölünmesiyle, bölünen ortaklığın belirli ve daha dar faaliyet alanında faaliyet göstermek üzere kurulan yeni şirketi) veya herhangi başka bir şekilde

kullanılması da dâhil olmak üzere mülkiyet veya kullanım hakkının kamu veya özel sektöre aktarılmasını/transferini,

- s) **TTO:** Kadir Has Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi’ni,
- t) **Türk Patent:** Türk Patent ve Marka Kurumu’nu,
- u) **Türk Ticaret Kanunu (TTK):** 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nu,
- v) **Üçüncü Kişiler:** Üniversite’nin, TTO’nun, çalışanların bilimsel çalışmalarının ve araştırmalarının yürütülmesi, desteklenmesi, fikrî ürünlerin ticarileştirilmesi, lisanslanması gibi tüm süreçlerde temas halinde oldukları kişi, kurum ve kuruluşları,
- w) **Üniversite :** Kadir Has Üniversitesi’ni,
- x) **ÜYK :** Kadir Has Üniversitesi Yönetim Kurulu’nu,
- y) **Yükseköğretim Kurumu:** 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3. Maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına bağlı yükseköğretim kurumlarını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Fikri Mülkiyet Haklarına İlişkin Temel İlke ve Esaslar

Madde 5- Telif Haklarının Mülkiyeti ve Kullanılması

Üniversite çalışanları ve öğrencilerin kendi bilimsel, akademik, sanatsal faaliyetleri kapsamındaki çalışmalardan doğan eser sahipliği ve telif hakları eser sahibi olarak kendilerine aittir ve telif hakları kendileri tarafından kullanılır. Ancak sözleşme ve işin mahiyetinden aksi anlaşılmadıkça, Üniversite birimleri tarafından verilen görev veya talimatlar doğrultusunda işlerini görürken meydana getirdikleri eserlerden doğan haklar 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun 18. Maddesinin 2. Fıkrası hükmü uyarınca Üniversite tarafından kullanılır.

Destekli bilimler çalışmalardan doğan telif hakları, destekleyen kurumla yapılan sözleşme hükümlerine tabidir. Proje yürütücüsü, tüm eser sahiplerinin onayını alarak 5846 sayılı Kanunda düzenlenen bütün mali hakları (işleme, çoğaltma, temsil, basım, yayın, dağıtım) kapsayan basit ruhsat verme yetkisine sahiptir.

Madde 6-Tasarımlar

Tasarımlara dair ilke ve esaslar 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 73. Maddesi çerçevesinde yürütülür.

Madde 7- Patent ve Faydalı Modeller

Patentlere dair ilke ve esaslar 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun ilgili hükümleri, SMK’nın Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik hükümleri ile bu Yönerge hükümleri çerçevesinde yürütülür.

Madde 8- Entegre devre topoğrafyalar

Entegre devre topoğrafyalarının korunması için 5147 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Temel Prensipler****Madde 9 – Fikri ve Sınai Mülkiyet Süreçlerinin Takibi**

- (1) Bu yönergedeki esaslar ve süreçler ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunmasına dair tüm süreçler TTO tarafından denetlenir ve yürütülür.
- (2) Tescil süreçlerinde gerekli görülmesi halinde, TTO dış kaynaklardan uzmanlardan (APOH) destek alabilir.

Madde 10 – Öncelikler

Öğretim elemanları, öğrenciler ve stajyerler ile çalışan/idari personelin öncelikleri her durumda eğitim, araştırma ve bilimsel çalışmalar ve Üniversite'nin faaliyetleridir. Ortaya çıkacak buluşun tescillenmesi ve Teknolojinin Transferi sürecindeki faaliyetler bu önceliklerin kıymetini düşürmemelidir.

Madde 11 - Sorumluluklar

- (1) Üniversite adına tüm fikri ve sınai mülkiyet sürecini yürütmek ve takip etmekten TTO yetkili ve sorumludur.
Buluş sahipleri, Üniversite bünyesinde öğretim elemanı, öğrenci, stajyer veya çalışan/ idari personel olması halinde, geciktirmeksizin buluşunu bildirmek için TTO'ya yazılı müracaat etmekle yükümlüdür. BBF (veya tasarımlar için TBF) bildirimini öncesinde TTO, Buluş Sahibi / Sahipleri ve (patent araştırmasını yürütecek ve TTO tarafından APOH'dan seçilen) Patent Vekili arasında Gizlilik Sözleşmesi (Ek1 : KHAS FSMH Gizlilik Sözleşmesi) imzalanır. Söz konusu yazılı bildirim, BBF (veya TBF'yi) doldurup imzalı aslını TTO' ya teslim etmek suretiyle gerçekleştirilmelidir. (Ek2 : KHAS FSMH Buluş Bildirim Formu , Ek3 : KHAS Tasarım Başvuru Formu)
- (2) Buluş sahipleri, BBF'yi (veya TBF'yi) en ayrıntılı şekilde doldurmakla, tescil süreci boyunca ihtiyaç duyulan teknik ve bilimsel belge ve bilgileri TTO tarafından talep halinde 1 (bir) ay içinde sunmakla ve FSMK'na buluşu açıklayıcı bir sunum yapmakla sorumludur. Ayrıca buluşun nasıl gerçekleştirildiği ve hizmet/serbest buluş niteliğinin olup olmadığı ve gerekçeleri de BBF (veya TBF)'de sunulur.
- (3) Buluşun farklı üniversitelerdeki, farklı kurum veya kuruluşlardaki kişiler tarafından gerçekleştirilmiş olması halinde, buluş sahipleri buluş bildirimini, her birisinin dahil olduğu üniversite veya kurum veya kuruluşa ayrı ayrı, geciktirmeksizin ve yazılı olarak yaparlar.
- (4) Farklı Üniversite, kurum veya kuruluşların mensupları tarafından gerçekleştirilen ortak buluşlar için başvuru öncesinde Ortak Patent Sözleşmesi (Ek4 : KHAS FSMH Ortak Patent Sözleşmesi) imzalanarak kurumlar arası gelir ve masraf paylaşımı ve izlenecek yöntem konusunda mutabakat sağlanır.

- (5) Buluş sahipleri; buluşu Üniversite dışında farklı kurumların imkanlarını da kullanarak gerçekleştirmiş olmaları halinde, buluşu Üniversite'ye ve imkanlarından yararlandıkları kurum ya da kuruluşlara ayrı ayrı, geciktirmeksizin ve yazılı olarak bildirmek zorundadırlar.
- (6) Buluş sahipleri, Üniversite'de veya Üniversite ile ilişkilerinin devam ettiği süre içinde yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşa ilişkin olarak patent/faydalı model başvurusu yapmış olmaları halinde, patent/faydalı model başvurusunu başvuru tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde TTO' ya yazılı olarak bildirmekle yükümlüdürler.
- (7) Buluş sahipleri; buluş bildirim yükümlülüğünü mevzuata uygun olarak yerine getirmemeleri nedeniyle veya Üniversite'ye bildirim yapılmaksızın patent/faydalı model başvurusu yapılmış olması halinde, Üniversite aleyhine doğan zararlardan sorumludur.
- (8) Üniversite bünyesinde yürütülmekte olan projelerden buluş elde edilmesi durumunda Proje Yürütücüleri/Proje Yöneticileri, buluş bildiriminin TTO' ya geciktirmeksizin ve yazılı olarak yapılmasından sorumludur.
- (9) TTO, FSMK toplantılarını düzenlenmekle, BBF'leri ve TBF'leri FSMK' ya sunmakla, FSMK sekreteryasını yürütmekle sorumludur.
- (10) FSMK buluş ve tasarımlara ilişkin bildirimleri tüm ek belgeleriyle birlikte değerlendirmek ve fikri ve sınai mülkiyet hakkının Üniversite tarafından sahiplenilip sahiplenilmeyeceğine dair ÜYK'ya sunulmak üzere tavsiye kararı almaktan sorumludur. Nihai karar ÜYK'ya aittir.
- (11) FSMK buluş veya başvuruya ilgili olarak Üniversite'nin hak sahipliği talebi ve hizmet buluşu kararı alırsa; TTO bu kararı, buluş veya başvuru bildiriminin TTO' ya ulaştığı tarihten itibaren 4 (dört) ay içinde, buluş sahiplerine yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.
- (12) FSMK'nın Üniversite'nin hak sahipliği ve hizmet buluşu karar tarihinden itibaren 4 (dört) ay içinde, buluşu yapan ile Üniversite'nin anlaşmaları halinde karar tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içinde, Üniversite patent/faydalı model başvurusunda bulunmak zorundadır. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.
- (13) Serbest buluşlar dışında kalan tüm buluşlar için buluş, tasarım veya başvuru bildiriminin hizmet buluşu olmasına karar verilen buluşların patent başvuru ve takip aşamasında ve ticarileştirme faaliyetleri kapsamında doğacak tüm masrafları Üniversite tarafından karşılanır. Birden fazla kurumun ortak başvurusu olması halinde Ortak Patent Başvurusu Sözleşmesi esas alınır.
- (14) Yapılan bir tescilin ne kadar süre, hangi ülkelerde, hangi kapsamda vb. korunacağına ve bu bağlamda yapılması gereken sicil ve tescil ücret ödemeleri vb. hususları gözden geçirerek gerekli gördüğü buluşların koruma süreçlerinin erken sonlandırılmasına ve diğer hususlara FSMK karar verir.
- (15) Üniversite, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse Kurum nezdinde vazgeçme talebinde bulunmadan önce başvuru veya patent hakkını devralmasına ilişkin teklifini buluş sahiplerine bildirir. Buluş sahipleri, bu konuda kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde cevap vermezse veya teklifi kabul etmezse patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversite'ye ait olur ve Üniversite patent başvurusu veya patent hakkından vazgeçebilir. Buluş sahiplerinin teklifi kabul etmesi durumunda haklar buluş sahiplerine bedelsiz olarak devredilir.
- (16) Üniversite hak sahipliği talebinde bulunmuşsa, söz konusu buluşun yabancı bir ülkede de

korunması için başvuruda bulunabilir. Üniversite, buluş sahiplerinin talebi üzerine patent almak istemediği yabancı ülkeler için buluşu serbest bırakmak ve bu ülkelerde buluşu yapana patent almak için talepte bulunması ile ilgili yardımcı olabilir. Buluşun serbest bırakılması, rüçhan hakkı süresinin geçirilmemesi açısından makul bir süre içinde yapılır.

- (17) FSMK, Lisans Sözleşmelerinin İLS veya İOLS olarak yapılması konusunda karar verir.
- (18) APOH' un oluşturulmasından TTO sorumludur.
- (19) Tescili yapılan/yapılmakta olan buluşun/teknolojinin transferi ve ticarileştirilmesi çalışmalarını yürütmekten Üniversite adına TTO yetkili ve sorumludur.
- (20) Kamu destekli projelerde ortaya çıkan buluşlar: 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 122. Maddesi gereğince, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde ortaya çıkan buluşların, destek sağlayan kamu kurumuna, yönetmeliğe uygun olarak bildirilmesi zorunludur. Bu bildirimin yapıldığı tarihten itibaren bir yıl içinde proje desteğinden faydalanan kişi, buluş konusu üzerinde hak sahipliği talep edip etmediği konusundaki tercihini kamu kurumuna yazılı olarak bildirir. Bildirimin koordinasyon ve takibinden TTO sorumludur. Proje desteğinden faydalanan kişi bu süre içinde hak sahipliği talep etmezse veya hak sahipliğine ilişkin tercihini yazılı olarak yapmazsa destek sağlayan kamu kurumu veya kuruluşu buluş için hak sahipliğini alabilir. Proje desteğinden faydalanan kişi, hak sahipliğine ilişkin süreç tamamlanana kadar, buluşa patent veya faydalı model verilmesini etkileyecek nitelikte açıklamalarda bulunamaz. Proje desteğinden faydalanan kişi, buluşa ilişkin olarak hak sahipliği talebinde bulunması durumunda, buluş için patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Başvuruda destek sağlayan kamu kurum veya kuruluşu belirtilir.
- (21) Faydalı modeller için de aynı hükümler uygulanır.
- (22) Üniversite bünyesinde yer alan öğretim elemanları ile stajyerler, öğrenciler ve idari personelin yükümlü olduğu faaliyeti gereği gerçekleştirdiği ya da büyük ölçüde Üniversite'deki deneyim ve çalışmalarına dayanarak yaptığı tasarımların hak sahibi Üniversite'dir. Üniversite bünyesinde yer alan öğretim elemanları ile stajyerler, öğrenciler ve idari personelin Üniversite'deki genel faaliyet konusu bilgi ve araçlardan faydalanmak suretiyle 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunun 73. Maddesinin 1. Fıkrası kapsamı dışında kalan tasarımların hak sahibi, talepte bulunulması halinde Üniversite'dir.

Üniversite bünyesinde görev yapan öğretim elemanları, idari personel, öğrenciler ve stajyerler, Yönergenin bu hükmü kapsamında bir tasarım gerçekleştirmeleri halinde, durumu gecikmeksizin yazılı olarak TTO bildirmekle yükümlüdür. Söz konusu yazılı bildirim TBF doldurup imzalı aslını TTO' ya teslim etmek suretiyle gerçekleştirilmelidir (Ek3: Tasarım Başvuru Formu). TBF ile birlikte tasarımın niteliğinin ve kapsamının değerlendirilmesine imkân sağlayacak bilgi ve belgeler de TTO'ya sunulur. Tasarımın serbest tasarım kapsamında olduğu ileri sürülüyorsa, bu iddiaya ilişkin gerekçe ve dayanaklar da TBF ile birlikte sunulur.

Madde 12 – Fikri ve Sınai Mülkiyet Kurulu (FSMK)

- (1) FSMK, en az 7 (yedi) asil üye ve 3 (üç) yedek üyeden oluşur.
- (2) Rektör veya yetki vereceği Rektör Yardımcısı ve TTO Yöneticisi daimî üyedir. Rektör dışındaki daimî üye ve asil ve yedek üyeler, TTO' nun önerisi ile Rektör tarafından 3 (üç) yıllık süre için atanır.

- (3)FSMK, gerekli gördüğü durumda, görüşme konularının gerektirdiği uzmanlık alanlarından uzmanları görüşleri alınmak üzere oturuma özel olarak davet edebilir.
- (4)FSMK, en az 5 (beş) üyenin katılımı ile toplantılarını yapar ve kararlar katılımcıların oy çoğunluğu ile alınır.
- (5)FSMK yılda en az 2 kez periyodik olarak bir araya gelir ve kurul toplantısına kadar geçen sürede TTO'ya iletilen BBF'ler ve TBF'ler bir arada değerlendirilir. Toplantı öncesinde TTO tarafından tüm Üniversite'ye duyuru yapılarak BBF ve TBF'leri iletmeleri hatırlatılır.
- (6)TTO, FSMK sekreteryasını yürütür. Gerekli durumlarda APOH içerisinde bir patent uzmanının FSMK toplantılarına katılımını sağlar.
- (7)TTO, BBF ve ek belgelerde yer alan bilgiler veya başvuru bildirimini doğrultusunda yenilik ön araştırması yapar. TTO, yenilik ön araştırması sırasında, gerekli gördüğü hallerde patent/marka ofisleri ve/veya vekilleri ile birlikte çalışabilir. Yapılan ön araştırma sonucu elde edilen bilgiler ışığında yenilik ön araştırma raporunu hazırlar ve FSMK'ya sunar. TTO, yenilik ön araştırma raporunu hazırlarken buluşu yapan ile teknik konularda görüşmeler gerçekleştirir. FSMK, buluşu yapan tarafından iletilen belgeleri ve sunulmuş olan yenilik ön araştırma raporunu ve gerekirse buluş yapanın sözlü sunumunu inceler ve hak sahipliği konusunda ÜYK'ya sunulmak üzere tavsiye kararı alır. Gerekli görülmesi halinde FSMK toplantısına buluşçu /buluşçular da katılarak projeleri ile ilgili sunum yaparlar. Ardından FSMK tarafından buluş değerlendirilir. Değerlendirmede buluşun hizmet buluşu veya serbest buluş olduğuna, koruma türüne, koruma süresine, ulusal/uluslararası safhaya ve koruma kapsamına, hangi ülkelerde korunması gerekliliğine, ticarileştirme/lisanslama vb. konular yer alır.
- (8) FSMK, Üniversite bünyesindeki öğretim elemanları, stajyerler, öğrenciler ve idari personel tarafından; yerine getirmekle yükümlü oldukları faaliyetler kapsamında gerçekleştirilen veya büyük ölçüde Üniversite'nin bilgi birikimi, deneyimi ve çalışmaları esas alınarak iş ilişkisi sırasında ortaya konulan, SMK'nın 73'üncü maddesinin 1'inci fıkrası kapsamındaki tasarımların korunma şekline ilişkin tavsiye niteliğinde karar alır. Üniversite bünyesinde yer alan öğretim elemanları ile stajyerler, öğrenciler ve idari personelin, Üniversite'deki genel faaliyet konusu bilgi ve araçlardan faydalanmak suretiyle gerçekleştirdiği 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 73. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamındaki tasarımlar için TTO, TBF ve ek belgelerde yer alan bilgiler ve bu formların ön araştırması sonucunda hazırlanmış raporları FSMK'ya sunar. Bu aşamada tasarımcı ile görüşebilir. FSMK, iletilen belgeleri ve sunulmuş olan araştırma raporunu ve gerekirse tasarımcının sözlü sunumunu inceler ve hak sahipliği konusunda ÜYK'ya sunulmak üzere tavsiye kararı alır. FSMK toplantısına tasarımcı/tasarımcılar da katılarak projeleri ile ilgili sunum yaparlar. Ardından FSMK tarafından tasarım değerlendirilir. Değerlendirmede tasarımın koruma türüne, koruma süresine, ulusal/uluslararası safhaya ve koruma kapsamına, hangi ülkelerde korunması gerekliliğine, ticarileştirme/lisanslama vb. konuları yer alır.
- (9)FSMK, aldığı kararları süreç içerisinde ve/veya sürecin gelişimine bağlı olarak yeniden gözden geçirebilir ve yeni kararlar alabilir.
- (10)FSMK'nın desteklenmesi yönünde karar aldığı buluşlar ÜYK'da görüşülerek nihai destek kararı verilmesi halinde TTO tarafından patent başvuru süreci başlatılır.

Madde 13 - Patent/Tasarım Başvurusu için Uygunluğunun Değerlendirilmesi ve Başvuru Süreci

- (1) TTO, BBF ile iletilen buluş bildiriminin FSMK’da değerlendirilmesini, hizmet buluşu ise Üniversite’nin tam veya kısmi hak talebini buluş sahiplerine buluş bildirim tarihinden itibaren 4 (dört) ay içinde yazılı olarak bildirir. ÜYK tasarımlar hakkında da usulüne uygun ve geçerli bildirimin yapıldığı tarihten itibaren 4 ay içerisinde hak sahipliğine ilişkin kararını verir. Bu karar da TTO tarafından yazılı olarak bildirim sahibine iletilir.
- (2) Buluş yapan hak sahipliğine ilişkin kararın kendisine bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek hak sahipliği kararına karşı itiraz edebilir. Karar ve itiraz mercii ÜYK’dır. İtiraz kabul edilirse veya yapılan itiraz hakkında, Üniversite tarafından iki ay içerisinde karar verilmemesi halinde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. Tasarımcı da 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu’nun 73. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamındaki tasarımlar için Üniversite’nin aldığı hak sahipliğine ilişkin kararına karşı, kararın kendisine bildirim tarihi itibarıyla iki ay içerisinde, tasarımın, serbest tasarım olduğunu ileri sürerek ilgili kanıt belgelerle birlikte hak sahipliği kararına karşı itiraz edebilir. Karar ve itiraz mercii ÜYK’dır. ÜYK6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu’nun 73. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamında gerçekleştirilen bir tasarım için hak sahipliği yönünde olumsuz karar alırsa, tasarım, serbest tasarım niteliği kazanır. Serbest tasarım niteliği kazanmış tasarımların korunması amacıyla bildirimde bulunan, başvuru sahibi olarak, tescil başvurusuna bulunabilir.
- (3) TTO, BBF’ nin ön değerlendirmesini ve ön değerlendirmeden geçen buluşların yenilik araştırmasının yapılmasını iş ortakları (patent şirketi, pazar araştırma şirketi) aracılığıyla koordine eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Madde 14 - Buluş Bildirimi

- (1) TTO tarafından hazırlanan BBF buluş sahibi tarafından buluşu ile ilgili tüm detaylı belge ve bilgileri içerecek şekilde doldurularak matbu ve imzalı asıl olarak TTO’ ya teslim edilir. Tasarımlar için TBF doldurulur. Tüm süreçler BBF ile aynı akışla yürütülür.
- (2) Birden fazla buluşçu olması halinde buluşçuların, buluş üzerindeki hak paylaşımları kendi aralarında mutabakat ile belirlenir ve bu oranlar GPS’ye’ ye yazılır.
- (3) Buluş sahipleri tarafından, buluşun nasıl ortaya çıkarıldığı, hizmet buluşu veya serbest buluş mu olduğu nedenleri ile birlikte BBF’ de bildirilir.
- (4) TTO kendisine teslim edilen BBF’yi kaydeder ve bu bildirimin tarih ve numarasını, gecikmeksizin ve yazılı olarak buluş sahiplerine bildirir.
- (5) BBF eksik ise, TTO 1 (bir) ay içinde eksiklerin giderilmesini bildirimde bulunan buluş sahiplerine bildirir. Buluş sahipleri bu eksikleri 1 (bir) ay içinde gidererek TTO’ ya iletir.

- (6) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından finanse edilen, amaç ve kapsamı projede tanımlanan deneysel çalışmaları, araştırma ve geliştirme ve benzeri faaliyetleri kapsayan hibe, burs veya herhangi bir destek için imzalanan işbirliği anlaşması, protokol veya her türlü sözleşme yoluyla desteklenen faaliyetler sonucu ortaya çıkan buluşlarda; proje desteğinden faydalanan Üniversite'nin öğretim elemanı, öğrenci, ve stajyerleri BBF'yi TTO ve destek veren kurum ve kuruluşu geciktirmeksizin yazılı olarak iletmekle yükümlüdür.
- (7) TTO, patent taraması sonucu olumlu görülen BBF'leri FSMK'ya sunar, TTO ön değerlendirmesi (şekli uygunluk) veya patent taraması sonucu olumsuz görülen tüm BBF'lerin bilgisini de ayrıca FSMK'ya verir.
- (8) FSMK, buluşun bilimsel ve ticari boyutlarını BBF bilgileri ve buluşçunun yapacağı sunum üzerinden değerlendirir. Tamamlanan projelerin ardından ilgili proje yürütücülerinden KHAS FSMH Proje Çıktısı Değerlendirme Formu (Ek 6) doldurmaları talep edilir. Bu form üzerinden proje çıktılarının ticarileştirilmesi kararı FSMK tarafından tavsiye kararı alınır. Ticarileştirme kararı alınırken ihtiyaç duyulması halinde TTO tarafından çözüm ortağı firmalardan Pazar araştırması raporu alınarak FSMK'ya sunulur.
- (9) BBF'nin TTO'ya teslim edilmesini veya buluş sahipleri tarafından önceden yapılmış tescil başvurusunun TTO'ya bildirilmesini müteakip 4 (dört) ay içerisinde Üniversite'ninkarar vermemesi durumunda buluş Serbest Buluş haline gelir.
- (10) FSMK' da alınacak hizmet buluşu ve Üniversite'nin hak sahipliği kararından itibaren 4 (dört) ay içinde veya buluş sahipleri ile anlaşılması halinde karar tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içinde, TTO patent/faydalı model başvurusunu gerçekleştirir.
- (11) TTO'ya buluş bildiriminde bulunulmadan buluş sahipleri tarafından yapılan patent/faydalı model başvurusu; başvuru tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde TTO'ya yazılı olarak bildirilir. TTO önceden yapılmış olan başvuru bildirimini FSMK'ya sunar. Üniversite'nin hak sahipliği kararı alınırsa Üniversite, karar tarihinden itibaren 4 (dört) ay içinde Türk Patent'e patent/faydalı model başvurusunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini bildirir. Aksi takdirde buluş serbest buluş olarak kabul edilir. Hak sahipliği Üniversite'ye geçen buluşla ilgili olarak; buluş sahipleri yapılan başvuruya ilişkin tüm bilgi ve belgeleri ve buna ilişkin süreçlerde ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri TTO'ya verir.
- (12) Buluşun hizmet buluşu olmasına karar verilmesi durumunda taraflar arasında GPS imzalanır. (Ek 5: KHAS Ticarileştirme ve Gelir Paylaşımı Sözleşmesi)
- (13) BBF ile FSMK'ya başvuru yapan buluşçunun Üniversite mensubu olmaması ya da buluşun Serbest Buluş kabul edilmesi durumunda, Üniversite'nin ve buluşçunun tercihinine göre şu iki yöntemden biri seçilebilir;
- a. Tescil süreçleri için buluşçu ile TTO arasında hizmet sözleşmesi imzalanarak bedeli mukabili hizmet verilebilir.
 - b. Üniversite'nin buluşa ait olan lisans üzerinde FSMK tarafından belirlenecek bir oranda hak sahibi olmasını sağlayacak şekilde sözleşme teşkil ettirilerek ücretsiz olarak tescil hizmetleri sunulabilir.

Madde 15 – Tescil Başvurusu

- (1) Buluşun hizmet buluşu olması halinde koruma tescili başvurusuna dair tüm süreçler TTO tarafından yürütülür. Üniversite'nin hak sahibi olduğu veya hak sahipliği aldığı durumlarda da koruma tescili başvurusuna dair tüm süreçler TTO tarafından yürütülür.
- (2) FSMK tarafından başvuru ve tescil süreçlerinin TTO tarafından yürütülmesi uygun bulunan buluşların tescil bedeli ve yıllık ücret gibi doğrudan/dolaylı masrafları Üniversite tarafından karşılanır.
- (3) TTO tescili yapılacak buluşun/tasarımın niteliğine ve gerektirdiği uzmanlık alanına göre, gerekli görmesi halinde başka uzmanlardan veya APOH bünyesindeki patent ofislerinden birinden destek alabilir.
- (4) Tescil süreci boyunca ihtiyaç duyulacak teknik ve bilimsel bilgi konusunda buluşçudan/tasarımcıdan bilgi alınır.

Madde 16 – Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Lisanslanması veya Ticarileştirilmesi

Üniversite'nin hak sahibi olduğu fikri sınai mülkiyet hakları için ;

- (1) FSMH'nin ticarileştirilmesine dair tanıtım, pazarlama, fuar gibi etkinliklere katılım benzeri her türlü satış-pazarlama faaliyetleri TTO tarafından yürütülür.
- (2) TTO bu faaliyetler için kendi bünyesindeki uzmanlar dışında, sektöre özel danışmanlık, saha analizi, tanıtım, pazarlama gibi hizmetleri gerektiğinde dışarıdan alabilir.
- (3) FSMH'nin ticarileştirilmesinde zamanlama ve farklı buluşların birlikte transfer edilmesi konusundaki alternatifler, finansal beklentinin ve sektörel etkinin maksimize edilmesi esas alınarak değerlendirilir.
- (4) Buluşun/Teknolojinin ticarileştirilmesi aşamasında buluşçunun önerileri de dikkate alınır ve lisanslama gerçekleşmeden önce bilgi verilir.
- (5) Buluşun/Teknolojinin ticarileştirilmesi sırasında buluş sahipleri TTO' ya her türlü desteği vermek zorundadır.

Madde 17 – Ticarileşme/Lisanslama Gelirlerinin Paylaşımı

Üniversite'nin hak sahibi olduğu buluş ve tasarımların ticarileştirilmesi kararı alınması halinde, ticarileştirmeye kadar geçen süre içerisinde Üniversite tarafından karşılanan patent/ faydalı model / tasarım tescil başvurusu ve takibinden doğan ücretler ile diğer tüm masraflar mahsup edildikten sonra elde edilen net gelir; buluş sahipleri ile Üniversite arasında Üniversite'nin hak sahipliği talebinde bulunmasını takiben imzalanan GPS çerçevesinde aşağıdaki oranlarda paylaşılır :

- %75 buluşçuya/buluşçulara
- %25 Üniversite'ye

Madde 18 – Lisans Hakkının Normal, Münhasır / Öncelikli Kullanımı

- (1) Tescil işlemi yapılan buluşun fon desteği alınan bir proje kapsamında geliştirilmesi durumunda, fikri ve sınai mülkiyet hakkı ve tescil edilen hakkın kullanımı veya öncelikli/münhasıran kullanımına dair hükümlerde, fon desteği sağlayan kurumla yapılan sözleşme veya ilgili kanun ve yönetmelikler esas alınır.
- (2) Üniversite'nin buluşla ilgili teknoloji üretimi faaliyeti yapmayı düşünmesi halinde tescil edilmiş sınai mülkiyetin münhasıran kullanım hakkı Üniversite'ye aittir. Bu durumda lisanstan elde edilecek gelirler de yine GPS kapsamında buluşçu ile paylaşılır.
- (3) Üniversite'nin buluşla ilgili teknoloji üretimi faaliyeti yapmayı planlamadığı; ancak buluşçunun bu alanda bir girişimcilik faaliyeti yapmayı düşünmesi halinde, buluşun sektöre transferi konusunda buluşçunun girişimcilik faaliyetine öncelik tanınır.
- (4) Yukarıdaki koşulların olmadığı durumlarda, teknolojinin ticarileştirilmesi veya transferi konusunda yerli kaynaklar tercih edilmekle birlikte Üniversite dilediği şekilde ticarileştirme yapmakta özgürdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gizlilik, Yaptırım, İntibak ve Kayıtlar

Madde 19 – Bilgi Sağlama Yükümlülüğü ve Gizlilik

- (1) Buluş sahipleri, başvuru ve tescil süreçlerinde fikri ve sınai mülkiyet hakkının sürdürülebilmesi ve ticarileştirme çalışmalarında Üniversite'nin ihtiyaç duyduğu belge ve bilgileri sağlamakla yükümlüdür.
- (2) Buluş sahipleri TTO' ya bildirimini yapılan buluşa ilişkin bilgileri, Üniversite'nin haklı menfaatlerinin devamı süresince gizli tutmakla yükümlüdür.

Madde 20 – Yaptırım

Üniversite'nin başvuru sahibi olması durumunda; ilgili fikri ve sınai mülkiyet hakkı başvurusuna ilişkin her türlü ifşa, yayın ve paylaşım Üniversite'nin yazılı onayı alınmadan yapılamaz. Aksi durumda, Üniversite tarafından, fikri ve sınai mülkiyet haklarının yasal olarak yaptırımı söz konusu olur.

Madde 21 – İntibak

- (1) Bu Yönerge yürürlüğe girmeden önce yapılmış buluş bildirimine ilişkin işlemler aksini gerektiren bir özel sözleşme yoksa bu yönerge hükümlerine göre yapılır.

(2) İşbu Yönergede yer almayan tüm hususlar için ilgili kanun, yönetmelik ve hukuki mevzuat uygulanır.

Madde 22– Kayıtlar

Fikri ve sınai mülkiyet hakları süreçleri ile ilgili tüm belgeler, imzalı ve/veya mühürlü formlar ve dokümanlar TTO tarafından arşivlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Madde 23 – Yürürlük

(1) Bu Yönerge, Kadir Has Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği 8 Temmuz 2026 tarihinden itibaren ekleriyle birlikte yürürlüğe girer.

Madde 24 – Yürütme

(1) Bu yönerge hükümlerini Kadir Has Üniversitesi Rektörü yürütür.

Ek1 : KHAS FSMH Gizlilik Sözleşmesi
Ek2 : KHAS FSMH Buluş Bildirim Formu
Ek 3 : KHAS Tasarım Başvuru Formu
Ek4 : KHAS FSMH Ortak Patent Sözleşmesi
Ek5 : KHAS Ticarileştirme ve Gelir Paylaşımı Sözleşmesi
Ek6 : KHAS FSMH Proje Çıktısı Değerlendirme Formu